EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 11.3.2008
KOM(2008) 133 slutlig

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL RÅDET, EUROPAPARLAMENTET SAMT EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN

Ökat bidrag från standardiseringen till innovation i EU

1. INLEDNING

I EU:s strategi för tillväxt och sysselsättning identifierar kommissionen och Europeiska unionens råd standardisering som ett centralt verktyg för att främja innovation. Vid mötet i rådet (konkurrens) den 4 december 2006 behandlades frågan om innovation i slutsatserna[1], och man betonade behovet att stärka EU:s standardiseringssystem och uppmanade kommissionen att lägga fram förslag till åtgärder som kan genomföras av aktörerna för att reformera och rationalisera systemet. Standardernas betydelse för innovationspolitiken underströks också i Europaparlamentets resolution om innovationsstrategi[2].

Detta meddelande är ett svar på rådets uppmaning och fokuserar på att utöka standardiseringens bidrag till innovation och konkurrenskraft. Det beskriver de viktigaste problemen på området, lägger fram konkreta mål för standardiseringen och användningen av standarder, och konsoliderar pågående arbete och föreslagna åtgärder som ska genomföras både av aktörerna och av kommissionen.

2. POLITISKA MÅL OCH UTMANINGAR

Som framgår av tidigare politiska dokument, i synnerhet meddelandena om en brett upplagd innovationsstrategi för EU[3] och om halvtidsöversynen av industripolitiken[4], är innovation en central fråga för att bemöta de viktiga utmaningar EU står inför. **Det är viktigt för EU:s arbete med ekonomiska, miljömässiga och sociala utmaningar att standardiseringen får en starkare roll till stöd för innovation.** Avsaknaden av standarder, det begränsade utnyttjandet av nya standarder och den långsamma uppdateringen av befintliga standarder hindrar utnyttjandet av innovationer, medan en livlig och stark standardiseringsverksamhet kan påskynda tillgången till innovationer på både hemmamarknaden och de globala marknaderna.

De nuvarande standardiseringsmodellerna i EU och på internationell nivå försvagas av de allt snabbare marknadscyklerna, den framväxande tekniska konvergensen och utvecklingen i riktning mot globala marknader. Detta sker samtidigt som den internationella konkurrensen från framväxande ekonomier ökar på standardiseringsområdet, eftersom de anser att standardisering är en viktig strategisk tillgång. **Standardiseringen måste anpassas till den nya situationen, och samtidigt stärka sin roll som stöd för innovation och konkurrenskraft.**

3. STANDARDISERINGENS BIDRAG TILL INNOVATION OCH KONKURRENSKRAFT

Standardisering är ett frivilligt samarbete mellan industri, konsumenter, myndigheter och andra aktörer för att utveckla tekniska specifikationer som grundar sig på konsensus. **Standardiseringen kompletterar den marknadsbaserade konkurrensen** och syftar ofta till att uppnå kompatibilitet mellan produkter och tjänster som kompletterar varandra, eller att

---

1 http://www.eu2006.fi/news_and_documents/conclusions/vko50/en_GB/1165932111543/

2 Europaparlamentets resolution av den 24 maj 2007 om kunskap i praktiken: En brett upplagd innovationsstrategi för EU.

3 KOM(2006) 502 slutlig: ”Kunskap i praktiken: En brett upplagd innovationsstrategi för EU”.

4 KOM(2007) 374, ”Halvtidöversyn av industripolitiken: Ett bidrag till EU:s tillväxt- och sysselsättningsstrategi”.

uppnå enighet om testmetoder och krav på säkerhet, hälsa och organisatorisk och miljömässig prestanda. Standardiseringen har också en allmännyttig dimension, i synnerhet när det gäller frågor om tillförlitlighet, hälsa, säkerhet och miljö. Vidare måste standardiseringsprocessen ligga i linje med EU:s konkurrensregler.

Standardisering skapar ofta förutsägbarhet och lika villkor, men kan intuitivt uppfattas som en motsats till innovation, som eftersträvar förändring och exklusivitet. Emellertid framgick det av samrådet med aktörerna att **dynamisk standardisering är en viktig drivkraft för innovation**. Detta tar sig olika uttryck:

a) Standarder som uttrycker den gällande tekniska nivån ger innovatörerna **lika villkor**, vilket underlättar kompatibilitet och konkurrens mellan nya och befintliga produkter, tjänster och processer. Standarder ger konsumenterna förtroende för att nya produkter är säkra och fungerar, och gör det möjligt att differentiera mellan produkter med hänvisning till standardiserade metoder.

b) Utvecklingen av nya standarder är också nödvändig för att **följa de nya marknadernas framväxt** och införandet av komplexa system, exempelvis Internets utvidgning.

c) **Användningen av standarder** bidrar till att sprida kunskap och underlätta tekniska tillämpningar. Detta kan i sin tur stimulera innovation, i synnerhet icke-teknisk innovation i tjänstesektorn.

Om EU har en stark ställning inom den internationella standardiseringen kan den också dra nytta av sin ledarroll på nya marknader och få fördelar som första aktör på globala marknader.

De flesta fördelar som standarder kan medföra för innovation visar sig bara när standarderna genomförs effektivt och är marknadsinriktade. **Användningen av standarder är fortfarande frivillig**, och det beror på de olika aktörernas ståndpunkt om de är intresserade eller har möjlighet att följa dem. Standarder kan bli irrelevanta om de utvecklas vid fel tidpunkt, om de inte blir kända eller om det finns konkurrerande standarder som leder till osäkerhet.

EU:s aktörer deltar i standardiseringsarbetet både formellt och informellt. Formell standardisering har en struktur med tre nivåer som inbegriper de nationella standardiseringsorganen, de tre europeiska standardiseringsorganisationerna[5] och de internationella organisationerna[6]. De europeiska standardiseringsorganisationerna har erkänts formellt av EU genom direktiv 98/34/EG[7]. Industrin arbetar också med informell standardisering i hundratals forum och konsortier med olika livslängd, branschtäckning och geografisk omfattning, som ofta är global och därmed kan komma i motsatsställning till den formella standardiseringens tre nivåer.

Europeiska unionen har en aktiv standardiseringspolitik som främjar standardisering till stöd för bättre lagstiftning[8] och som ett redskap för att främja EU:s konkurrenskraft. Den formella europeiska standardiseringen har haft särskilt stor betydelse som stöd för lagstiftning enligt den nya metoden inom den inre marknaden för varor. Denna lagstiftningsteknik har haft

---

5 CEN för de flesta sektorer, Cenelec för elektroteknik och ETSI för telekommunikationer.

6 IEC för elektroteknik, ITU för telekommunikationer och ISO på de flesta andra områden, men också Internationella civila luftfartsorganisationen, Codex Alimentarius, UN-CEFACT, etc.

7 EGT L 204, 21.7.1998, s. 37.

8 KOM(2004) 674 om den europeiska standardiseringens roll i EU:s politik och lagstiftning.

stor betydelse för att införa innovationsvänlig lagstiftning, och de tekniska specifikationer som innebär att man kan följa de rättsliga kraven utvecklas av de intresserade parterna själva och uppdateras i enlighet med den tekniska utvecklingen. Användningen av frivilliga standarder till stöd för lagstiftningen inom andra sektorer bidrar till att ytterligare undanröja lagstiftningshinder för innovation.

I tjänstesektorn finns det fortfarande ett begränsat antal standarder, huvudsakligen till följd av att tjänster till sin natur är mycket olika och svåra att mäta, liksom svårigheterna för småföretagen, som dominerar på marknaden, att få tillgång till standarder. Därför är det nödvändigt att göra ytterligare analyser av hur standarder kan bidra till innovation och utveckling av tjänstemarknaderna.

4. STANDARDERNAS ROLL I PRIORITERADE ÅTGÄRDER FÖR INNOVATION

Standardisering sker mestadels på marknadsaktörernas initiativ, men EU förväntar sig att standardiseringen kommer att lämna ett **viktigt bidrag till följande prioriterade åtgärder för innovation:**

(1) **En hållbar industripolitik**: Denna syftar till att förbättra energi- och resurseffektiviteten hos produkter, processer och tjänster och den europeiska industrins konkurrenskraft. Standardiseringen är viktig för att förbättra utnyttjandet av miljöinnovation och miljöteknik, underlätta spridningen av dem på den inre marknaden och ge tillträde till globala marknader[9]. Vidare kommer det att behövas avancerade riktvärden för prestanda och en mer utbredd användning av märkning för att informera konsumenterna om produktprestanda och belöna föregångare.

Kommissionen kommer att begära att det utvecklas standarder för att stödja direktiv 2005/32/EG om upprättande av en ram för att fastställa krav på ekodesign för energianvändande produkter, mätning av utsläpp av växthusgaser, införandet av förnybara energikällor, förbättrad energiförvaltning och andra mål i samband med de kommande initiativen för en hållbar industripolitik och hållbar produktion och konsumtion.

(2) **Pionjärmarknader:** Pionjärmarknadsinitiativet[10] är tänkt att accelerera utvecklingen av innovativa marknader[11] genom en nära samordning av de politiska instrumenten för innovation. Standardiseringen är ett av nyckelområdena om detta initiativ ska vara framgångsrikt. En europeisk ledarroll i arbetet med att utveckla globalt accepterade standarder och en arbetsmodell med framförhållning skulle underlätta tillväxten inom dessa marknader, både i och utanför EU. Med tanke på den **viktiga tidsaspekten** på dessa marknader bör det göras en särskilt koncentrerad insats för att accelerera standardiseringen så att den kan vinna internationellt erkännande.

---

9 KOM(2004) 38, om införandet av Europeiska unionens handlingsplan för miljöteknik.

10 KOM(2007) 860, ”Ett initiativ för pionjärmarknader för Europa”.

11 Exempelvis e-Hälsa, hållbart byggande samt återanvändning och förnybar energi.

Kommissionen kommer att begära att det utvecklas standarder som stöd för pionjärmarknader, och kommer tillsammans med aktörerna att överväga vilken typ av standard som bäst motsvarar behoven i ett tidsmässigt och internationellt perspektiv.

(3) **Offentlig upphandling:** En lämplig användning av standarder vid offentlig upphandling kan främja innovation och samtidigt ge förvaltningarna de redskap de behöver för att utföra sitt arbete. I stället för att föreskriva särskilda tekniska lösningar kan användningen av teknikneutrala standarder göra det möjligt för de upphandlande myndigheterna att efterlysa avancerad prestanda och ställa funktionella krav (exempelvis på miljöaspekter eller tillgängligheten för alla), och därigenom stimulera sökandet efter innovativ teknik som ger de största ekonomiska fördelarna på längre sikt och samtidigt garanterar säkerhet och kompatibilitet.

Ett exempel på detta är försvarsområdet, där de nationella organen alltför ofta förlitar sig på olika nationella standarder som begränsar storleken på innovationsmarknaden och hämmar spridning. Om man för samman civila och militära resurser med hjälp av standarder för fler användningsområden och harmonisering av standarderna för försvarsupphandling kan det förbättra effektiviteten och stimulera innovation.

- *Kommissionen kommer att främja användningen av riktlinjer och god praxis[12] vid europeiska förvaltningar på alla nivåer för att stimulera innovation genom offentlig upphandling.*
- *Som ett komplement till initiativet för en europeisk försvarsutrustningsmarknad har kommissionen bett CEN att utveckla en europeisk handbok för försvarsupphandling, och kommer att uppmuntra dess användning bland medlemsstaterna.*

(4) **Integration av IKT i industri och förvaltning:** En mer effektiv och ändamålsenlig användning av IKT kan förbättra den europeiska ekonomins konkurrenskraft, och för att förverkliga denna potential är det absolut nödvändigt med standarder. Standarder är också viktiga för IKT:s sociala användningsområden, exempelvis e-Identity, e-Hälsa och RFID[13].

Med beaktande av den nyligen genomförda undersökningen om de särskilda åtgärder som krävs för IKT-standardisering, ”*Study on the specific policy needs for ICT standardisation*”[14], är de viktigaste frågorna på området följande:

a) En bättre integrering av informella standardiseringsorgan inom IKT med EU:s standardiseringssystem, så att EU:s politik på IKT-området kan dra nytta av kunskaperna inom dessa forum och konsortier.

b) Införandet av en plattform för dialog mellan samtliga aktörer på området för IKT-standardisering.

---

12 Se särskilt SEK 2007 (280) Riktlinjer för innovativa lösning vid offentlig upphandling, och Europa Innova-nätverken: *http://www.europe-innova.org.*

13 Radiofrekvensidentifiering.

14 http://ec.europa.eu/enterprise/ict/policy/standards/piper/full_report.pdf

c) Behovet av att ta itu med andra uppgifter, exempelvis testa kompatibilitet, tillgången till standarder och immateriell äganderätt som kan underlätta ett snabbt införande av standarder i marknadslösningar.

Efter samråd med aktörerna ska kommissionen under 2008 söka få till stånd en bred överenskommelse om hur politiken för IKT-standarder ska ses över. Den följs sedan av åtgärdsförslag, i synnerhet om en tänkbar översyn av rådets beslut 87/95/EG om IKT-standardisering.

Standarder bör också underlätta innovation på flera områden som inte nämnts ovan, i synnerhet när standardiseringsbehoven har fastslagits inom ramen för europeiska teknikplattformar och gemensamma teknikinitiativ. Några relevanta exempel är **Space, Galileo, bränsleceller och vätgasteknik** samt **nanoteknik**.

5. SÅ KAN STANDARDISERINGENS BIDRAG TILL INNOVATION OCH KONKURRENSKRAFT FÖRSTÄRKAS

Om standardiseringen ska förverkliga sina potentiella vinster till stöd för innovation måste den anpassas till innovationens behov och möta utmaningarna till följd av globaliseringen, de nya tillväxtekonomierna och den tekniska utvecklingen. Ansvaret för att det europeiska standardiseringsarbetet kontinuerligt förbättras ligger först och främst hos de privata aktörerna, men eftersom det har en viktig allmännyttig dimension har också kommissionen och medlemsstaterna en uppgift att fylla.

Kommissionen har fastslagit följande nio centrala element för att ge **EU:s standardiseringspolitik för innovation ett fokus**:

(1) Engagemanget för marknadsstyrd **standardisering** och den frivilliga användningen av standarder bör fördjupas ytterligare. Standardiseringens specifika mervärde för tekniska specifikationer utgörs av ett frivilligt samarbete mellan privata och offentliga aktörer.

Kommissionen uppmuntrar industrin att införa eller utöka samarbetet för att utveckla, genomföra och använda standarder till stöd för innovation och konkurrenskraft.

(2) Det är viktigt att erkänna den **betydelse som både formella och informella standarder** har för innovation. Det krävs en formell standardiseringsprocess som respekterar principerna om öppenhet, integrering, insyn och sammanhang, och som tar ansvaret för att etablera konsensus mellan alla nationella ståndpunkter och de berörda aktörerna. Samtidigt är andra standarder, som har utvecklats inom de erkända standardiseringsorganisationerna och andra organisationer, ofta mer mottagliga för innovativ teknik, och därför spelar de en viktig roll för att påskynda marknadens godkännande. För att dra nytta av fördelarna med båda typerna av standarder, bevara det europeiska standardiseringssystemets koherens och optimera de tillgängliga experternas påverkan är det viktigt att underlätta en god samordning av verksamheten mellan formella och informella standardiseringsorgan. I det sammanhanget måste ETSI:s modell på europeisk nivå, och ISO:s och IEC:s modell på internationell nivå, som innebär att de samarbetar med många informella standardiseringsforum, betraktas som god praxis.

– *Kommissionen uppmanar de europeiska standardiseringsorganisationerna att utveckla mindre formella standardiseringsresultat när det är lämpligt för att uppfylla industrins och användarnas behov.*

– *Kommissionen uppmanar standardiseringsorganisationerna, både formella och informella, att finna samarbetsvägar vid planeringen av verksamheten och att överföra standarderna till den nivå, europeisk eller internationell, som är lämpligast för den berörda marknaden.*

(3) **Standarder för den globala marknaden** Den europeiska industrin behöver standarder som medger tillträde till allt mer globala marknader. Det innebär att standardiseringsarbetet i allt högre grad antar en internationell dimension, där det blir allt viktigare att fastställa standarder i samarbete med andra handelspartner. Detta är en strategisk utmaning som den europeiska industrin måste ta sig an. Det är viktigt att den europeiska industrin redan från början deltar i arbetet med att fastställa standarder för de globala marknaderna. I det sammanhanget **bör de europeiska standardiseringsorganen och de nationella standardiseringsorganen arbeta för att underlätta EU:s bidrag till det internationella standardiseringsarbetet.** Det finns redan nu system för samordning mellan de europeiska och de internationella standardiseringsorganisationerna som innebär att de berörda kan bedöma om de europeiska eller de internationella nivåerna bör vara ledande i arbetet med att utveckla internationella standarder. Emellertid innebär de nya framväxande ekonomierna, som gradvis kan komma att få mer inflytande över den internationella standardiseringen, liksom den växande bristen på europeiska experter inom vissa industrisektorer, att EU:s bidrag på internationell nivå fortlöpande måste bli mer ändamålsenliga och effektiva.

Internationella standarder ingår i en framväxande internationell ordning som bygger på samarbete om lagstiftningen, konvergerande standarder och likvärdiga regler. Denna arbetsmodell är resultatet av sektoriella bilaterala överläggningar med tredjeländer[15] och bör utvecklas ytterligare i EU:s och dess partners ömsesidiga intresse för att undvika att man skapar varierande standarder och regler som blir ett hinder för spridning av innovation, konkurrens och handel.

– *Kommissionen kommer att med hjälp av multilaterala avtal, bilateral handel och dialoger om regelverket att öka sina ansträngningar för att främja modeller för regelverket som grundar sig på frivilliga standarder. Den kommer också att arbeta för att öka våra handelspartners engagemang för att utveckla och använda internationella standarder.*

– *Kommissionen uppmuntrar aktörerna inom europeisk standardisering att stärka sitt engagemang i det internationella arbetet, att samarbeta i utformandet av verksamhet och åtgärder i berörda regioner och i synnerhet att stärka de europeiska standardiseringsorganens roll genom att öka effekterna av EU:s bidrag till den internationella standardiseringen.*

– *Mot bakgrund av de framgångar som den europeiska standardiseringsexperten i Kina har rönt uppmanar kommissionen de europeiska standardiseringsorganen att lägga fram förslag för att stärka den europeiska standardiseringens ställning på andra strategiska marknader och att samarbeta för skapa förfaranden för proaktiva informationsutbyten om standardisering med berörda regioner.*

[15] KOM(2007) 581, ”Det europeiska intresset – För framgång i en globaliserad värld”.

(4) Underlätta **integreringen av ny kunskap i standarderna**, i synnerhet från offentligfinansierade program för forskning och innovation inklusive EU:s ramprogram för FoTU[16] och ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation. Bara en begränsad del av projekten för forskning och teknisk utveckling ger resultat som är av intresse för standardisering, men systematisk registrering och enklare arbetsmodeller för utbyte mellan lämpliga standardiseringsorgan kan komma att påskynda tillämpningen av nya kunskaper i industriell och kommersiell miljö.

Gemensamma forskningscentret bedriver redan forskning som löper parallellt med standardiseringen och standardförberedande forskning på flera områden, bland annat byggnation, biovetenskap, bioteknik och ekologisk teknik. Denna verksamhet har gjort det möjligt att utveckla relevanta standarder, inklusive mätstandarder, liksom innovativa produkter och tjänster. Det är viktigt att bibehålla och förstärka det arbetet.

För att skapa en inflytelserik europeisk metrologi med gemensamma standarder för mätningar och tester krävs det att medlemsstaterna och EU samarbetar. Två viktiga milstolpar i det sammanhanget är inrättandet av sammanslutningen av nationella metrologiinstitut (Euramet e.V.) 2007 och europeiska forskningsprogrammet för metrologi som ett tänkbart initiativ enligt artikel 169 inom ramen för det sjunde ramprogrammet för forskning.

- *Bland de åtgärder som ska utvärderas av myndigheterna för forskning och innovation kan nämnas*
  - *konkreta incitament för att stimulera offentliga forskningsinstitutioner och medfinansierade projekt för forskning och innovation att ta hänsyn till standardiseringsfrågor i sina verksamhetsplaner,*
  - *möjligheter för utvärderare och förvaltare av program för FoTU och innovation att få utbildning i standardisering,*
  - *systematiska insatser för att länka relevanta forskningsprojekt till standardiseringsorganisationerna, i synnerhet inom prioriterade områden som har fastslagits för pionjärmarknader, gemensamma teknikinitiativ och teknikplattformar,*
- *Standardiseringsorganisationerna uppmanas att underlätta forskningssamhällets tillgång till publicerade standarder.*
- *De europeiska standardiseringsorganen uppmanas att utveckla ett gemensamt förslag till teknikbevakning och hjälpcentraler med fokus på att underlätta överföring av resultaten från FoTU och ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation till standardisering. Kommissionen är beredd att överväga ett ekonomiskt stöd till ett sådant förslag.*

[16] FoTU: Forskning och teknisk utveckling.

(5) Alla intresserade aktörer bör få **lättare tillgång till standardisering – i synnerhet små och medelstora företag (SMF)**, men även användare och konsumenter. Standardisering är ett kraftfullt redskap för att sprida den aktuella tekniska nivån till SMF och genom konsumenternas deltagande underlätta att marknaden utnyttjar innovationer. Denna potential förverkligas emellertid inte särskilt ofta, och det beror på sådana hinder som standardernas komplicerade språk, den tid som krävs för att delta i standardiseringsarbetet och kostnaderna för resultaten.

EU stödjer små och medelstora företags deltagande i standardiseringsarbetet på EU-nivå. Finansieringsordningarna ”Forskning för små och medelstora företag” och ”Forskning för sammanslutningar av sådana företag” ingår i det sjunde ramprogrammet för FoTU (2007–2013), liksom flera mekanismer som har utvecklats inom ramen för EU:s sammanhållningspolitik, innebär att SMF och sammanslutningar av SMF kan lämna bidrag till standardiseringen, och de hjälper också SMF att följa nya standarder. Följande åtgärder föreslås:

- *Kommissionen kommer att avsevärt öka sitt ekonomiska stöd till en europeisk samordning av SMF-representation i standardiseringsarbetet. Inom ramen för det planerade förslaget till en rättsakt för småföretag kommer kommissionen att införa bestämmelser för att konsolidera medlemsstaternas engagemang att inkludera SMF i standardiseringen på nationell nivå, vilket är den mest lättillgängliga nivån för de flesta småföretag.*
- *Kommissionen uppmanar standardiseringsorganen att erkänna effekterna av principen att ”tänka småskaligt först”, i synnerhet när det gäller hur standardiseringsprocessen kan ses över för att förbättra verksamhetens öppenhet och kostnadsnyttobalansen vid SMF:s och användares deltagande. Kommissionen uppmanar de europeiska standardiseringsorganen att eftersträva en rättvis och välbalanserad representation från alla aktörer på standardiseringsområdet.*
- *På grundval av befintliga sammanslutningar och nationella organ för SMF bör dessa organisera sig bättre för att försvara sina intressen i standardiseringsprocessen, med institutionellt och ekonomiskt stöd från de offentliga myndigheterna.*

När det gäller tillgången nämner SMF och andra aktörer allt oftare att kostnaderna för att köpa standarder är ett problem. En del standardiseringsorganisationer, exempelvis ETSI och ITU (alla standarder) och CEN och Cenelec (vissa standarder), har beslutat publicera sina standarder gratis, och det finns tecken som tyder på att det beslutet har mångfaldigat deras spridning. Andra problem är avsaknaden av standarder på de nationella språken, det stora antalet korshänvisningar mellan standarder och svårigheterna att fastställa vilken grupp av standarder som kan vara relevanta för en produkt eller process.

– *Kommissionen uppmanar standardiseringsorganisationerna att systematiskt publicera sammanfattningar av europeiska standarder utan åtkomstbegränsning.*

– *Kommissionen håller för närvarande på att genomföra en undersökning om den europeiska standardiseringens åtkomlighet. Europeiska och nationella standardiseringsorgan uppmanas att prioritera frågan om standardernas åtkomlighet, och att i nära samarbete med medlemsstaterna och kommissionen se över sin företagsmodell för att minska kostnaderna för tillgång till standarder, med det slutliga målet att gratis tillhandahålla standarder som utvecklats till stöd för EU:s lagstiftning och åtgärder.*

(6) EU:s åtgärder bör inriktas på sådana barriärer som hindrar ett **genomförande och effektiv användning av standarder**, exempelvis deras bristande synlighet, osäkerheten om ifall standarden följs eller om det finns konkurrerande standarder.

Kommissionen kommer att stärka sitt stöd till samordningen av integreringen av standarder i innovativa produkter och affärsmetoder genom Europe Innovas standardiseringsnätverk.

(7) Både **immateriella rättigheter** och standardisering stimulerar innovation och underlättar tekniskspridning. Eftersom de emellertid bidrar till dessa gemensamma mål på olika sätt bör man också ägna uppmärksamhet åt samverkan mellan immateriella rättigheter och standardisering.

Kommissionen stöder synpunkten att standarder bör vara öppna för alla att ha tillgång till och tillämpa, och immateriella rättigheter som har relevans för standarderna bör beaktas så att det uppnås balans mellan standardanvändarnas intressen och de rättigheter som innehavarna av immateriella rättigheter har. I riktlinjerna för samarbete[17] mellan EU, Efta och de europeiska standardiseringsorganen har de sistnämnda förbundit sig att se till att standarder, inklusive eventuella immateriella rättigheter, kan användas av marknadsaktörerna på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor. Aktörerna på standardiseringsområdet, även myndigheter, har emellertid ställts inför problem som beror på samspelet mellan immateriella rättigheter och standarder, särskilt på IKT-området.

– *Kommissionen uppmanar de europeiska standardiseringsorganen att fortsätta arbetet för att effektivisera politiken för rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor, och utveckla mekanismer för att förhindra missbruk av standardiseringsprocessen.*

– *Kommissionen kommer att inleda en undersökning för att analysera samspelet mellan immaterialrätt och standarder.*

(8) Ett starkt standardiseringssystem i EU är en central tillgång för industrin, medlemsstaternas regeringar och medborgarna. **De europeiska standardiseringsorganen är centrala för standardiseringen i EU, och deras**

[17] Allmänna riktlinjer för samarbetet mellan CEN, Cenelec och ETSI och Europeiska kommissionen och europeiska frihandelssammanslutningen, undertecknade den 28 mars 2003. EUT C 91, 16.4.2003, s. 7.

fortlöpande reformprocesser förtjänar särskild uppmärksamhet. ETSI fortsätter att följa rekommendationerna från sin granskningsgrupp 2004, och CEN och Cenelec har börjat tillämpa de första rekommendationerna från arbetet med FLES (Future Landscape of European Standardisation). Dessa initiativ kommer lämpligt. De europeiska standardiseringsorganen och deras medlemmar har naturligtvis ansvaret för att ta hand om de flesta punkterna ovan under sitt reformarbete.

Kommissionen uppmanar de europeiska standardiseringsorganen att driva reformarbetet vidare på en ambitiös nivå, och att särskilt behandla följande frågor:

a) *I lämpliga fall bör aktörernas engagemang öka inom ledningen av den formella standardiseringen på europeisk nivå.*

b) De nuvarande förfarandena för utveckling av standarder bör ses över för att driva på standardiseringsprocessen ytterligare, se till att man proaktivt fastställer prioriteringar inom sådana områden som ska behandlas med utgångspunkt i industrins och användarnas behov och fastställa vilken typ av resultat man vill ha. Kommissionen uppmanar de europeiska standardiseringsorganen och de nationella standardiseringsorganisationerna att systematiskt prioritera den europeiska nivån i ny standardiseringsverksamhet och därigenom undvika möjliga förseningar till följd av förberedande arbete på nationell nivå.

c) Teknikområden närmar sig varandra och användningen av IKT på många andra tekniska områden innebär att ett samarbete är nödvändigt mellan standardiseringsorgan som tidigare har varit uppdelade i olika kategorier, t.ex. elektroteknik och telekommunikationer. Kommissionen vill uppmana de europeiska standardiseringsorganen att skapa gemensamma operativa strukturer, exempelvis gemensamma tekniska organ, för standardisering på sådana områden där teknikområdena överlappar varandra.

d) Den europeiska identiteten och den europeiska standardiseringen bör förstärkas, både i EU och i resten av världen.

e) Kommissionen kommer i samarbete med medlemsstaterna att följa upp och uppmuntra reformprocessen i de europeiska standardiseringsorganen inom ramen för sin löpande dialog med standardiseringsorganen och deras aktörer.

(9) Det europeiska standardiseringsarbetets inriktning måste förändras i linje med de behov som utvecklas i EU:s ekonomi och samhälle, och med hänsyn till de dramatiska förändringarna i det internationella och ekonomiska klimatet. Kommissionen uppmanar alla standardiseringsområdets aktörer att samarbeta med genomförandet av de åtgärder som föreslås i detta meddelande, men de nuvarande och kommande utmaningarna kräver grundlig eftertanke om vilken roll den europeiska standardiseringen ska spela på den framväxande globala marknaden och om detta möjligen innebär att den nuvarande rättsliga grunden bör ändras.

Kommissionen kommer att tillsätta en högnivågrupp med experter för att formulera den europeiska standardiseringen framtida omfattning och roll och lämna rekommendationer för det kommande årtiondet.

6. SLUTSATSER OCH UPPFÖLJNING

Kommissionen förväntar sig att de europeiska standardiseringsorganen, industrin och alla aktörer på standardiseringsområdet överväger de åtgärder som tas upp i detta meddelande. Inom ramen för relevanta EU-initiativ och EU-dialoger ämnar kommissionen överlägga med medlemsstaterna, standardiseringsorganen och andra relevanta aktörer om hur man bäst kan uppnå de mål som beskrivs i meddelandet. På grundval av de diskussionerna kommer den löpande handlingsplanen för europeisk standardisering[18] att uppdateras.

[18] http://ec.europa.eu/enterprise/standards_policy/action_plan/index.htm

FINANSIERINGSÖVERSIKT

1. FÖRSLAGETS BENÄMNING:

Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén: ”Ökat bidrag från standardiseringen till innovation i EU”

2. VERKSAMHETSBASERAD FÖRVALTNING/BUDGETERING

2.1 Den inre marknaden för varor samt sektorsspecifik politik
2.2 Konkurrenskraft, industripolitik, innovation och företagsamhet

3. BERÖRDA BUDGETRUBRIKER

3.1. Budgetrubriker (driftsposter och tillhörande poster för tekniskt och administrativt stöd (före detta B/A-poster)) – nummer och benämning:

a) 02.03.04 Standardisering
02.01.04.02 Standardisering, administrativa utgifter
b) 02.02.01 Ramprogrammet för konkurrenskraft och innovation (GD Näringsliv)

3.2. Tid under vilken åtgärden kommer att pågå och inverka på budgeten:

Permanent / ingen inverkan på budgeten (ingen ökning av medel behövs)

3.3. Budgettekniska uppgifter:

Budget-rubrik	Typ av utgifter		Nya	Bidrag från Eftaländer	Bidrag från ansökande länder	Rubrik i budget-planen
020304	Icke-oblig.	Diff.[19]/[20]	NEJ	NEJ	NEJ	**Nr** 1a
020201	Icke-oblig.	Diff.	NEJ	JA	JA	**Nr** 1a
02010402	Icke-oblig.	Icke-diff.	NEJ	NEJ	NEJ	**Nr** 1a

[19] Differentierade anslag
[20] Icke-differentierade anslag

4. SAMMANFATTNING AV RESURSBEHOVEN

4.1. Finansiella resurser

4.1.1. Åtagandebemyndiganden (ÅB) och betalningsbemyndiganden (BB)

(Åtgärderna i kommissionens meddelande kommer att ingå i befintliga program, varför ingen ändring av medelstilldelningen planeras på grund av de föreslagna åtgärderna)

Miljoner euro (avrundat till 3 decimaler)

Typ av utgifter	Avsnitt nr		2008	2009	2010	2011	2012	2013 och följ-ande bud-getår	Totalt
Driftsutgifter (020304 och 020201)									
ÅB 020201 Åtagandebemyndiganden 020304	8.1.	a	1,0 18,5	2,65 20,5	2,65 23,00	2,65 24,00	2,65 24,5	2,65 24,5	
BB 020201 Betalningsbemyndiganden 020304		b	1,0 20,4	2,65 20,5	2,65 23,00	2,65 24,00	2,65 24,5	2,65 24,5	
Administrativa utgifter som ingår i referensbeloppet[21] (02010402)									
Tekniskt och administrativt stöd (icke-diff. anslag) 020304	8.2.4.	c	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
TOTALT REFERENSBELOPP									
Åtagandebemyndiganden		a+c	**19,8**	**23,65**	**26,15**	**27,15**	**27,65**	**27,65**	
Betalningsbemyndiganden		b+c	**21,7**	**23,65**	**26,15**	**27,15**	**27,65**	**27,65**	
Administrativa utgifter som <u>inte</u> ingår i referensbeloppet[22]									
Personalutgifter och därtill hörande utgifter (icke-diff. anslag)	8.2.5.	d	–						
Andra administrativa utgifter än personalutgifter och därtill hörande utgifter som inte ingår i referensbeloppet (icke-diff. anslag)	8.2.6.	e	–						

[21] Utgifter som omfattas av artikel xx 01 04 i avdelning xx.

[22] Utgifter som omfattas av andra artiklar inom kapitel xx 01 än artiklarna xx 01 04 och xx 01 05.

Totala beräknade utgifter för finansiering av åtgärden

TOTALA ÅTAGANDE-BEMYNDIGANDEN inklusive personalutgifter		a+c +d+ e	**19,8**	**23,65**	**26,15**	**27,15**	**27,65**	**27,65**	
TOTALA BETALNINGS-BEMYNDIGANDEN inklusive personalutgifter		b+c +d+ e	**21,7**	**23,65**	**26,15**	**27,15**	**27,65**	**27,65**	

4.1.2. Förenlighet med den ekonomiska planeringen

☑ Förslaget är förenligt med gällande ekonomisk planering.

4.1.3. Påverkan på inkomsterna

☑ Förslaget påverkar inte inkomsterna.

4.2. Personalresurser (inkl. tjänstemän, tillfälligt anställda och extern personal) uttryckt i heltidsekvivalenter – för ytterligare uppgifter se punkt 8.2.1.

Årsbehov	År n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 och följ-ande budget-år
Personal totalt (antal)	–					

Förslaget påverkar inte personalresurserna.

5. BESKRIVNING OCH MÅL

5.1. Behov som ska tillgodoses på kort eller lång sikt

I meddelandet tillkännages ett antal åtgärder som kommer att kräva finansiering från gemenskapens budget:

a) Åtgärder som finansieras med budgetposterna 020304 ”Standardisering” och 02010402 ”Standardisering, administrativa utgifter”:

* Införande och drift av standardiseringsprogram för hållbar industripolitik och pionjärmarknader (bl.a. miljövänligt byggande, e-hälsa, skyddstextilier, biobaserade produkter, återanvändning och förnybar energi).

* Högre profil för den europeiska standardiseringen, särskilt på strategiska marknader.

* Uppbyggnad av funktioner för teknikbevakning och hjälpcentraler vid de europeiska standardiseringsorganen.

b) Åtgärd som finansieras med budgetposten 020201 - Ramprogram för konkurrenskraft och innovation (GD Näringsliv): Ökade anslag till europeisk

samordning av företrädare för små och medelstora företag inom standardiseringen. Ett belopp på 1 miljon euro har reserverats i kommissionens beslut av den 10 december 2007 om genomförande av arbetsprogrammet för entreprenörskap och innovation 2008. Under efterföljande år kommer detta belopp att ökas till 2,65 miljoner per år (preliminärt belopp).

Ovannämnda åtgärder (a och b) kommer att finansieras genom omfördelning av medel inom ovannämnda budgetposter utan att den gällande fleråriga budgetplaneringen ändras.

5.2. Mervärdet av en åtgärd på gemenskapsnivå – förslagets förenlighet med övriga finansiella instrument – eventuella synergieffekter

Tack vare gemenskapsmedel kan standardiseringsorganen ta fram nödvändiga Europastandarder i tid.

Genom medfinansiering av teknikbevakning och hjälpcentraler kan en europeisk infrastruktur för teknikbevakning byggas upp inom standardiseringsarbetet, samtidigt som man uppmuntrar till spridning av forskningsresultat genom standardisering.

Det ökade ekonomiska stödet till små och medelstora företags företrädare inom standardiseringen kommer att förbättra de europeiska småföretagens tillgång till det europeiska och internationella standardiseringsarbetet och därigenom skapa synergieffekter tack vare småföretagarrepresentanternas delaktighet på det nationella planet.

5.3. Förslagets mål och förväntade resultat samt indikatorer för dessa inom ramen för den verksamhetsbaserade förvaltningen

Ovanstående åtgärder är avsedda att bidra till att de berörda parterna utformar och använder internationella och europeiska standarder på centrala innovationsområden. Om europeiska aktörer, även små och medelstora företag, deltar tidigt i processen ökar det europeiska näringslivets konkurrenskraft. Indikatorer: genomförande av standardiseringsprogram, offentliggörande av standarder, behandling av nya ämnen inom standardiseringen med beaktande av forskningsrön.

5.4. Metod för genomförande (preliminär)

☑ ***Centraliserad förvaltning***

☑ Direkt av kommissionen

6. ÖVERVAKNING OCH UTVÄRDERING

6.1. Övervakningssystem

6.2. Utvärdering

6.2.1. Förhandsutvärdering

Finansierad verksamhet kommer att förhandsutvärderas i enlighet med budgetbestämmelserna för varje åtgärd.

6.2.2. Åtgärder som har vidtagits med anledning av en interims- eller efterhandsutvärdering (lärdom som dragits av erfarenheter från liknande åtgärder)

Ej tillämpligt.

6.2.3. Villkor och tidsintervall för framtida utvärderingar

Vart femte år i enlighet med artikel 6.2 i Europaparlamentets och rådets beslut 1673/2006/EG av den 24 oktober 2006.

7. BESTÄMMELSER OM BEDRÄGERIBEKÄMPNING

Artikel 7 i beslut 1673/2006/EG ska tillämpas.

8. NÄRMARE UPPGIFTER OM RESURSBEHOV

8.1. Kostnader för förslaget fördelade på mål

Ej tillämpligt.

8.2. Administrativa utgifter

8.2.1. Personal – antal och typ

Typ av tjänster		Personal (befintlig plus ev. tillkommande) som krävs för att förvalta åtgärden (**antal tjänster/heltidsekvivalenter**)					
		År n	År n+1	År n+2	År n+3	År n+4	År n+5
Tjänstemän eller tillfälligt anställda[23] (XX 01 01)	A*/AD	–					
	B*, C*/AST	–					
Personal som finansieras[24] genom art. XX 01 02		–					
Övrig personal[25] som finansieras genom art. XX 01 04/05		–					
TOTALT							

8.2.2. Beskrivning av de arbetsuppgifter som åtgärden för med sig

Ej tillämpligt.

8.2.3. Beskrivning av hur behovet av personal som omfattas av tjänsteföreskrifterna kommer att tillgodoses

[23] Kostnaderna för dessa ingår INTE i referensbeloppet.
[24] Kostnaderna för dessa ingår INTE i referensbeloppet.
[25] Kostnaderna för dessa ingår i referensbeloppet.

8.2.4. Övriga administrativa utgifter som ingår i referensbeloppet (XX 01 04/05 – Utgifter för administration)

Miljoner euro (avrundat till 3 decimaler)

Budgetrubrik (nummer och benämning)	År 2008	År 2009	År 2010	År 2011	År 2012	År 2013 och följ-ande bud-getår	TOTALT
1 Tekniskt och administrativt stöd (inklusive tillhörande personalkostnader)							
Genomförandeorgan[26]							
Övrigt tekniskt och administrativt stöd	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	
– internt							
– externt							
Totalt tekniskt och administrativt stöd							

8.2.5. Kostnader för personal och därtill hörande kostnader som inte ingår i referensbeloppet

Miljoner euro (avrundat till 3 decimaler)

Typ av personal	År n	År n+1	År n+2	År n+3	År n+4	År n+5 och följande budgetår
Tjänstemän och tillfälligt anställda (XX 01 01)	–					
Personal som finansieras genom artikel XX 01 02 (extraanställda, nationella experter, kontraktsanställda, etc.) (ange budgetrubrik)	–					
Totala kostnader för personal och därtill hörande kostnader (som INTE ingår i referensbeloppet)	–					

[26] Det ska göras en hänvisning till den särskilda finansieringsöversikten för det eller de berörda genomförandeorganen.

Beräkning– ***Tjänstemän och tillfälligt anställda***
Ej tillämpligt

Beräkning – Personal som finansieras genom artikel XX 01 02

Ej tillämpligt

8.2.6. Övriga administrativa utgifter som inte ingår i referensbeloppet

Miljoner euro (avrundat till 3 decimaler)

	År n	År n+1	År n+2	År n+3	År n+4	År n+5 och följ-ande bud-getår	TO-TALT
XX 01 02 11 01 – Tjänsteresor	–						
XX 01 02 11 02 – Konferenser och möten	–						
XX 01 02 11 03 – Kommittémöten[27]	–						
XX 01 02 11 04 – Studier och samråd	–						
XX 01 02 11 05 – Informationssystem	–						
2 Andra administrativa utgifter, totalbelopp (XX 01 02 11)	–						
3 Övriga utgifter av administrativ karaktär (specificera genom att ange budgetrubrik)	–						
Totala administrativa utgifter, utom personalkostnader och därtill hörande kostnader (som INTE ingår i referensbeloppet)	–						

Beräkning – ***Övriga administrativa utgifter som inte ingår i referensbeloppet***

[27] Ange vilken typ av kommitté som avses samt vilken grupp den tillhör.